

YABANCI DİLLE ÖĞRETİM ve İTÜ

Prof. İsmet AKA

İTÜ Emekli Öğretim Üyesi, İMO Onursal Yetkin İnşaat Mühendisi.

Dil, insanların anlaşmasını, düşündüklerini başkalarına anlatabilmelerini sağlayan, insanlara özgü gelişmiş bir haberleşme aracı olarak tanımlanabilir. Çocuk, daha ana kucağında iken **Anadili**'ni duymaya, öğrenmeye başlar. En iyi anlaştığı, yazdığı, okuduğunu anladığı, düşündüklerini anlatabildiği dilin anadili olması doğaldır. Daha sonra öğrendiği dil ya da dillere **Yabancı dil** denmektedir. Yabancı dili anadili gibi öğrenmek, kullanmak çok zordur, özellikle çocukluktan sonra öğrenildiğinde eksik kalması kaçınılmazdır. Yabancı bir dili anadili gibi bildiğini söyleyenler bile, bazen zorlandıklarını, anadilindeki kadar rahat, doğru ifade edemediklerini, güçlük çektiklerini belirtmektedirler.

Bir ülkede, toplulukta, sokakta, iş yerlerinde, devlet dairelerinde konuşulan, kullanılan dil, anadil'dir ve en önemlisi öğretim anadille yapılır, yapılmalıdır. Bu açıdan bakıldığında anadil bir bağımsızlık göstergesidir. Türkçe en eski dillerden biri olup zengin, sağlam, mantıklı kurallara dayanan, gelişmeye açık bir dildir ve Türkiye bağımsızdır, sömürge değildir. Türkiye'de, Türk üniversitesinde, Türk hocaların Türk öğrencilere İngilizce ders vermesi kolay sindirilecek bir durum değildir ve sakıncaları çoktur, başarılı olamaz. Ne yazık ki, yaklaşık son elli yıl içinde, başarılı, çağdaş öğretim ancak İngilizce, daha doğrusu Amerikanca yapılabilir gibi, yanlış, yalancı, tehlikeli bir düşünce topluma kabul ettirilmeye çalışılmaktadır. Bu tehlikelidir,

çünkü; yabancı güçlerin Türkiye'yi ele geçirme isteklerine yardımcı olmak, Türkçe'nin yozlaşmasına, körleşmesine zemin hazırlamak için bundan daha etkili bir yol bulunamaz. Bir devleti ele geçirmenin en etkili yolu, askeri veya ekonomik yollarla ülke üzerinde denetim kurmaktan çok daha istikrarlı ve çok daha tam bir üstünlük ve zafer sağlayan, o devleti yönetenlerin düşünce ve kafalarını fethetmek olarak belirtilmekte ve bunun uygulaması sömürgelerde görülmektedir.

Şişli, Nişantaşı, Beyoğlu, Bağdat caddelerindeki mağaza adları, söylemesi, yazması zor site ve mahalle adları, telefon konuşması sonundaki "bay-bay" ya da sadece "baaay" dilde ve kültürde yozlaşmanın belirtileridir. Buna yabancı dille öğretimin katkısı büyüktür.

İstanbul Teknik Üniversitesi, 236 yıldan beri **Türkçe** öğretim yapan, köklü bir geleneğe sahip, ülkeye çok sayıda başarılı mühendis, bilim insanı, yönetici, devlet adamı, kültür ve sanat insanı, sanayici, işadamı yetiştirmiş önemli ve ağırlığı olan bir eğitim kurumudur. Türkçe'nin bilim dili olarak gelişmesine önemli hizmetleri, katkıları olan, bir çok sözcük ve terimi Türkçeleştiren bir bilim ve kültür yuvasının Amerikanca öğretim kervanına katılması, üzücü ve Türkçe'nin, Türkiye'nin geleceği konusunda düşündürücüdür. İTÜ'nün tümü değil, her bölümde 30 öğrencili bir sınıf %100 İngilizce öğrenim görecektir. Bu durumda iç içe

iki üniversitenin birisi ayrıcalıklı görülecek ve daha büyük sakıncalar yaratacaktır.

Giriş sınavını kazanarak 6 yıl süreli Yüksek Mühendis Okulu'nda öğrenime başladığım 1940 yılından beri, öğrencisi, öğretim üyesi ve eski mezunu olarak 69 yıllık İstanbul Teknik Üniversitesiyim. Okul 1944'te üniversiteye dönüştü. Biz 1946 yılında mezun olduğumuzda, 1883 yılında sivil mühendis yetiştirmek üzere Hendese-i Mülkiye adı ile öğretime başlayan kurumun ve onun devamı olan okul ve üniversitenin İnşaat, Mimarlık, Makine ve Elektrik Fakültelerinin 1889 - 1946 yılları arasındaki toplam mezun sayısı 1406 idi. İstanbul Teknik Üniversitesi'nin öğrencisi ve mezunu olmakla her zaman övündük, gururlandık, **Türkçe** öğretim yaparken büyümesini, gelişmesini, başarılarını izleyerek mutlu olduk. Fakülte sayısı 3 katına, öğrenci sayısı 20 katına, bir yılda verdiği mezun sayısı, 1946 yılına kadarki toplamın yaklaşık 1,5 katına çıktı. Yurt içinde ve yurt dışında aranan, başarılı mühendisler yetiştirdi.

Yabancı dille öğretime hayır kampanyası, yaklaşık 30 yıldan beri çeşitli etkinliklerle yürütülmüş, İTÜ'nün İngilizce öğretimi başlatma kararı üzerine son günlerde yoğunluk kazanmıştır. İTÜ'nün kararı, Türkçe öğretimin en önemli kalesinin düşmesi olarak görülmüş, İngilizce öğretimin çağdaşlık olduğu biçimindeki yanlışlığının kuvvetleneceği, anadilin ve ülkenin elden gideceği endişesini doğurmuştur.

Üniversite içinden ve dışından, Türkçe'ye ve Türkiye'nin bağımsızlığına inanan kişi ve kuruluşlar sakıncaları belirtmişler, ağır eleştiriler yapmışlar ve kararın yeniden gözden geçirilmesini dilemişlerdir. Ne var ki İTÜ yönetimi bunları göz önüne almak bir yana, okumaya, dinlemeye gerek görmediğini belirtmiş, kararı ısrarla uygulamaya koymuştur. Gerekece olarak gösterilenler; yabancı öğrencilerin gelebilmesi, İngilizce öğrenim gören mezunların uluslararası çalışmalarda başarılı olması ve en garibi, çağdaş üniversite olmaktır. Bu gerekçeleri eleştiren, yanlışlığını belirten çok değerli yazılar yayımlanmıştır. Ayrıntılar kaynaklar olarak verilen yazılarda geniş bir biçimde ve ilginç yorumlarla ele alınmaktadır. Burada kısaca, çağdaş üniversitelerin başarılarını, çağdaşlıklarını İngilizce öğretimle kazanmadıklarını, yabancı

dil bilmenin kesinlikle gerekli olduğunu, ancak bunun yolunu İngilizce öğretim olarak görmenin doğru olmadığını belirtmek yeterli olacaktır.

İTÜ Senatosu, yetkili olsa bile, öğretim üyelerinin, Fakültelerin görüşünü almadan verdiği bu kararlar ve karara karşı yapılan tüm eleştiri ve protestoları tartışmak bir yana, görmek bile istemeyen tutumuyla büyük sorumluluk almıştır.

Kaynaklar:

Ahmet Taner Kışlalı, *Aşağılık Duygusu*. Cumhuriyet, 25.10.1992.
Ahmet Taner Kışlalı, *Türkçe'den Utananlar*. Cumhuriyet, 29.11.1992
Cahit Kavcar, *Türkçe ve İTÜ*.
Feyza Hepçilingirler, *Bu Bir İhanet*.
Osman Yılmaz, *Yabancı Dille Eğitim Bilimden Vazgeçmektir*.

Bahar Sevdik, *Yabancı Dil Öğrenmeye Evet, Yabancı Dille Öğretime Hayır*.

Sevgi Özel, (Dil Derneği) *Yabancı Dille Öğretim Rezaletine Son Verilmelidir*.
(Bu son 5 yazi Öğretmen Dünyası Dergisi'nin Mayıs. 2009 sayısında yayımlanmıştır.)

Doğan Kuban, *Türk Kimliği, İslam Kimliği, Uygarlık Kimliği, Çağdaşlık Kimliği*. CBT 29.5.2009

Doğan Kuban, *Türkçe'yi yadsıyanlar Türkiye'yi de yadsırlar*. CBT 12.06.2009

Doğan Kuban, *İngilizce Üniversite Eğitimi Sömürgeleşmeye Davetiyedir*. CBT, 19.06.2009

Doğan Sorguç, *Yeni Teknik Üniversite Konsepti ve Yabancı Dille Eğitim*. CBT 08.05.2009

Vehbi Belgil, *Bilim Yazarlığı ve Dil*. CBT.

Yazıların başlıkları tepkileri belirtmeye yeterlidir.

Resmî Gazeteden...

	Türü	Tarih	Sayı
Mal Alımları Denetim, Muayene ve Kabul İşlemlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	Yönetmelik	03.07.2009	27277
Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	Yönetmelik	03.07.2009	27277
Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	Yönetmelik	03.07.2009	27277
Çerçeve Anlaşma İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	Yönetmelik	03.07.2009	27277
Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	Yönetmelik	03.07.2009	27277
Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	Yönetmelik	03.07.2009	27277
Kat Mülkiyeti Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun	Kanun	07.07.2009	27281
Bölünmüş Yol Yapımı (2009/14)	Genelge	25.07.2009	27299
Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu Kapsamındaki Kültür Varlıklarının Rölöve, Restorasyon, Restitüsyon Projeleri, Sokak Sağıklaştırma, Çevre Düzenleme Projeleri ve Bunların Uygulamaları ile Değerlendirme, Muhafaza, Nakil İşleri ve Kazı Çalışmalarına İlişkin Mal ve Hizmet Alımlarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	Yönetmelik	10.08.2009	27315
Su Yapılan Denetim Hizmetleri Yönetmeliği	Yönetmelik	15.08.2009	27320
İş Yeri Sağlık ve Güvenlik Birimleri ile Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri Hakkında Yönetmelik	Yönetmelik	15.08.2009	27320
Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği İnşaat Mühendisleri Odası Serbest İnşaat Mühendisliği Hizmetleri Uygulama, Tescil, Denetim ve Belgelendirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	Yönetmelik	27.08.2009	27332

Ayrıntılı Bilgi: www.imoistanbul.org.tr <http://rega.basbakanlik.gov.tr>